

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 7. Majus est hodie periculum excedendi per laxiorem, quàm per
severiorem administrationem Sacramenti Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

adulantis palpat, peccandi fomitem subministrat, nec comprimit delicta, sed nutrit. Seque proinde alienis irretiendos criminibus, si ea degeneri clementiā fovrent; nec se Pastores animarum futuros, sed lanios, ut S. Cyprianus ait.

- 38 Sciebant denique rursus dictum ab Augustino epist. 93. quod melius est cum severitate diligere, quam cum lenitate decipere. Sciebant & alia ejusmodi dicta Sanctorum. Quibus se conformantes, miscuerunt severitatem cum lenitate, iustitiam & sapientiam cum benignitate, piē savientem disciplinam cum misericordia consolante. Concludo proinde cum Simeone Archiepiscopo Tessalonicensi in Dialogo de Sacram. Pœnit. Nemo seipsum seducat, existimans se accuratius quam Patres judicare. . . . Neque iterum quis deceptus, videri affectus magis quam Patres infirmis compati, languidē & remisē agens, & imprudenter cadentibus concidens. Quis ita audax fuerit, ut confidat se Patribus humaniorem & clementiorem esse? . . . Gratia est secundum successionem. Nam a gratiarum fonte Domino. . . in Apostolos ejus venit, ab Apostolis in Patres, à Patribus nostris ad nos. Igitur si quæ sunt Patrum observemus, successio gratiæ erit in nobis, &c.

CAPUT VII.

Majus est hodie periculum excedendi per laxiorem, quam per severiorem administrationem Sacramenti Pœnitentiæ.

- 39 **L**audata illa cœlestis medicinæ præcepta, Sanctorumque exempla, tanto minus negligere debemus, quanto majus hodie periculum est peccandi nimia indulgentiâ, quam nimia severitate, prout To. 1. Prolegom. 2. c. 15. demonstravi ex pluribus & fortioribus illecebris, quibus Confessarii hodie tentantur ad peccandum molliorē, quam ad peccandum rigore. Quia, ut ibi dixi, & hic repetere operæ pretium est, ad peccandum rigore, vix alio tentantur illicio, quam indiscreto zelo, qui (attentis circumstantiis sæculi præsentis) non tam illecebrosus est, quam septem vel plures illecebræ, quibus alliciuntur ad peccandum molliorē. Ad quod
- 40 Prima illecebra est amor hominibus placendi, timorque displicendi, unicuique in hoc statu naturæ corruptæ aded insitus, ut rara sit avis in terris, qui à debito vigore ex illo amore non deficiat. Majori namque parti hominum (utpote abhorrentium arctam viam crucis & pœnitentiæ, etiam post crimina multa perpetrata) non placent nisi Doctores & Confessarii qui loquuntur placentiâ, consuuntque pulvillos & cervicalia, sub quibus molliorē conqueſcunt. Cæteri verò aded displicent, ut probris & maledictis lacerentur, traducanturque (quamvis ut plurimum falsè) ut Rigoristæ, Janſenistæ, Novatores, Reformatores, ab ipsis etiam Doctores & Confessariis, contrariæ doctrinæ & praxeos sequacibus & assensibus.
- 41 Secunda illecebra est amor popularis æstimationis, timorque notarum istarum in populo. Quas ne incurrant, & ut popularem æstimationem in populo acquirant, sacerdotalem vigorem multi, & valdè multi remittunt, maluntque indulgentiorum Confessariorum multitudini sese aggregare, quam propter sacerdotalem fortitudinem, Deique & proximi charitatem (non quærentem quæ sua sunt) pungi frequentissimis stimulis popularis contumeliæ.
- 42 Tertia illecebra est naturale desiderium habendi multitudinem pœnitentium, ob suam vel familiæ suæ reputationem, vel ob aliud interes-

se. Nam quia multitudo non minus fugit Confessarios pungentes, quam arctam salutis viam, mavultque Confessarios ungentes, hac de causa Confessarii perique à debito rigore ad nimiam indulgentiam deflectunt.

Quarta illecebra est naturalis amor Patris spiritalis in filios filiaque pœnitentiæ. Ob quem amorem parentes (experientiâ teste) sæpius peccare solent per defectum rigoris, quam per excessum.

Quinta illecebra est inclinatio naturalis conciliandi sibi pœnitentes, timorque dimitendi ipsos turbatos & insatisfactos. Quo Confessarii non pauci inſectantur ad condescendendum pœnitentibus. Ne cum ipsis malè sint, vel ab ipsis deserantur.

Sexta illecebra est facilitas operis. Condescendere quippe pœnitentibus, facile est; fortiter obſistere, difficile. Ob rationes antè datas. Homines autem prioriores esse solent ad facilia, quam ad difficilia.

Septima illecebra est jucunditas operis. Jucundum namque est pœnitentibus satisfacere; morosum & injucundum, insatisfactos dimittere.

Tot ergo & tantis illecebris tentati & illichi Confessarii ad ipsos satisfaciendum, tot & tantis terribi difficultatibus in contrarium, hisce alliciuntibus & terrentibus succumbunt, nisi fortitudinē magnā continuò elevent sese supra naturalem suam inclinationem. Ad quod quia magnā & continuā opus est violentiâ; violentum autem, utpote contra naturam, in paucis contingit (ed quod res sit valdè difficilis, & ided pauci gradiuntur per difficilem salutis viam) inde fit quod à paucis hodie Confessariis vigor sacerdotalis teneatur, & à longè pluribus remittatur, ita ut hoc maxime tempore verum sit quod Augustinus ait epist. 21. edit. novil. *Nihil est in hac vita, & maxime hoc tempore facilius & latius, & hominibus acceptabilius, Episcopi, aut Presbyteri officio, si perfunctoriè atque adulatoriè res agatur: sed mihi apud Deum miserius, & tristius, & damabilius.* E contra, *nihil est in hac vita, & maxime hoc tempore difficilius, laboriosius, & periculosius, Episcopi, aut Presbyteri. . . officio: sed apud Deum nihil beatius, si eo modo militetur, quo noster Imperator jubet.* Propterea etiam maxime hoc tempore timendum, multumque timendum, ne verum sit quod Chryſostomus hom. 3. in Acta dicit: *Nos arbitror inter Sacerdotes, multos esse qui salvificant, sed multo plures qui pereant.* Nisi enim valdè multi ex ipsis à debito vigore deficerent, S. Thomas Villanovanus conc. in ser. 6. post Dom. 4. Quadrag. non diceret: *Quid Ecclesiam Domini hodie perdit, nisi Confessariorum, & Pastorum blandiens adulatio?* Nec S. Franciscus Salesius in suis Instruct. & Constitut. Synodal. tit. 9. c. 5. deploraret, quod per nimiam absolventi facilitatem, *sanctis Christi profanationi exponitur, & Presbyteri iteratarum prolapsionum, & illorum malorum se reos consuntunt, quæ ex falsis nascuntur absolutionibus, quibus perit tum Presbyterorum, tum pœnitentium multitudo infinita.* Nec S. Carolus Borromeus in Instruct. Pastor. p. 2. c. 18. conquereretur, quod *Confessarii in incuria maximam præbet ansam, cur in omnibus serè officiis & exercitationibus publicis peccata gravissima inveniantur, & abusus intolerabiles.* Ergone major pars Confessariorum ab Evangelico rigore deficit in nimiam molliorē? Omnino, inquit magnus ille Vir Antonius Godæus, Vencienſis Episcopus: quia Confessarii & Directores animarum majori ex parte minime respiciunt ad veram Dei gloriam, nec ad regulas Evangelii, nec ad Sanctorum exempla, nec ad proximi æstimationem, ut merito dicere possumus cum Psalmista: *Salvum me fac Deus, quoniam defecit sanctus, & diminutæ sunt veritates à filiis hominum.* Sic ille in sua Ecclesia. “

stica Historia ad annum Christi. . . . Fredericus Cardinalis Borromæus, S. Caroli Borromæi Patruelis & imitator, & in eisdem Archiepiscopatu Mediolanensi post aliquot annos successor, volum. 3. all' adunanza de Confessori ragionamento 1. 2. 3. 4. & 5. pariter deplorat, pauciores esse Confessarios, qui datas à S. Carolo Confessariis Instructiones, pro neganda, vel diffrenda absolutione, sequi velint. Cùmque ragionamento quarto retulisset exemplum Confessarii Regularis, qui in celebri Italiae arbe feminam divitem & nobilem, fornicandi consuetudine irretitam, absolvere noluisse, nisi prius emendationis argumenta dedisset, eidenque feminæ (cum ira reponenti: *Si meis te precibus exorabilem prabuisse, Basilicam Monasterii tui ex lapidea argenteam aureamque fecissim*) fortiter responderat: *Maledicta femina, peccunia tua tecum sit in perditionem; quoniam dominum Dei existimasti pecunia possideri.* Cùm istud (inquam) exemplum Cardinalis Fredericus retulisset, subiungit: *O quam beata forent Mōnasteria, si plures istiusmodi Religiosos emittirent! O quam beati forent populi, si à tam generosis Pastoribus regerentur! Multi quidem etiamnum hodie Confessarii post auram non adveniunt. Verùm plerumque sequuntur auram popularem. Et fama celebratam; sequæ tanto illustriores arbitrantur, quanto ipsos, in Pœnitentiæ Tribunalibus positos, major agrarum animarum turba circumcingit. Quasi vero laus foret Medici, circum se innumerabilem habere agrorum exercitum, quorum ne unum quidem possit sanare. Ecclesia est instar agri. Iusti sunt fructus. Peccatores ejus spinæ. Laus agricola spiritalis est in multitudine fructuum; ejus vero decus in multitudine spinarum. Hinc ibidem, & ragionamento 2. addit, plures eorum, qui corpus suum jejuniis & flagellis castigant, aliaque multa opera bona præstant, cum tantis illis operibus perire: quia contentibus manus nimis inconsideratè imponunt, imponendoque peccatis alienis communicant, & pluribus causis sunt perditionis aeternæ, quorum animas de manu ipsorum requirit Dominus. Qui si elegerint sese supra naturalem inclinationem placendi hominibus, vitia omnia refecant. Tolle enim (ait Chrysostomus, seu Joannes Hierosolymorum Episcopus XLIV. homil. 43. oper. imperf. in Matth.) tolle hoc vitium à Clero, ne velint hominibus placere, & omnia vitia refecantur.*

CAPUT VIII.

Moderni Pontifices, Sanctique hujus & præcedentis sæculi, magis conquesti sunt de pernicie animarum, per dilatatam, quam per coangustatam cale viam inducã.

Quoad Romanos Pontifices, assertionis notitia veritas perspicua est ex Decretis Alexandri VII. & Innocentii XI. quibus centum & decem Propositiones, à periculis traditas, ob nimiam laxitatem, nuper proseripserunt; nullâ condennatâ ob excessum rigoris, tametsi plures hoc titulo, seu colore, ad condennationem Innocentio XI. oblata fuerint. Nonnullas quidem, ob nimium rigorem, Alexander VIII. proseripfit; sed longe pauciores, & longe à paucioribus traditas; imò aliquas à nullis. Nec eas ab aliquo traditas dixit Alexander VIII. prout dixerunt Alexander VII. & Innocentius XI. publicèque demonstratum est, earum delatores falsissimè & calumniosissimè de his innocentiissimos accusasse.

Quoad Sanctos hujus ac præcedentis sæculi, 49 eadem veritas pariter conspicua est ex S. Thoma Villanovano, S. Carolo Borromæo, & Saleño

n. 47. laudatis, qui licet non probaverint nimiam severitatem, præcipua tamen Ecclesiæ damna, animarumque perniciem non adcriperunt nimis Confessorum & Pastorum severitati, sed nimie indulgentiæ, seu mollitiæ, prout ibidem vidimus. Nec certè S. Carolus Borromæus in actis Ecclesiæ Mediolanensis, suaque Pastorum & Confessorum Instructione, pastoralem sollicitudinem suam tam ostendit in corrigendis excessibus rigoris, quàm in corrigendo defectu vigoris, ut manifestum faciunt tot querelæ sanctissimi Cardinalis adversus Confessarios molliùs & remissius agentes. Quos ut ad sacerdotalem vigorem, depositâ omnî humanâ consideratione revocaret, sic eos adhortatur in concione habita in II. suo Concilio Mediol. *Oportet nos depositis cupiditatum nostrarum perturbationibus, oculisque in celum coniectis, non utilitates nostras, non comoda, non hominum honores spectemus; non rebus nostris, non popularibus studiis, non laudi, non gloria nostræ, sed Christo serviamus, cui omnem gloriam, omnem laudem, omnem honorem debemus. Neque enim est cur aut nobis ipsi, aut hominibus placeamus. Siquidem quis inde fructus, si nos ipsos amantes, anime nostræ salutem faciamus? Ecquæ utilitas nobis existet, si iram Dei in nos concitantes, hominum benevolentiam populari quâdam indulgentiâ conciliemus? Audiamus Paulum clamantem: " Si hominibus placere, Christi servus non essem. " Dissipat autem Deus ossa eorum, qui hominibus placent, inquit Propheta.*

Nec verò (prosequitur ibidem) est cur à muneris nostri ratione detorceamur, vel quia his pastoralibus nostris studiis actionibusque animos eorum exulcerari videamus, qui filii sunt perditionis; vel quia populares ille. . . . voces audiantur; non ferunt hæc tempora veterum canonum severitatem. Sic jamdiu viximus, sic vixerunt, ita operunt, qui atate antecesserunt. Vita institutum non est quod immutemus. At nos hæc, atque adeo alia ejusmodi contemnimus. Proponamusque nobis ob oculos libertatem illam spiritus, & virtutem, quâ armati Patres nostri Apostoli, quâ muniti Martyres, quâ instructi ordinis sanctissimi homines, Athanasius, Chrysostomus, Ambrosius. . . . quâ affecti alii religiosi viri, Apostolico quâdam animorum ardore flagrantes, nullis non muniti, non hominum clamoribus, non furoribus, quasi tribumitis fructi, nec debilitati, pro Dei gloria, pro gregis commisi salute, forti constantique animo adhibuerunt illam quasi consoriam virtutem, accerrimam peccatorum vindicem.

Eorum serè exemplo adducti nos quoque, Apostolica illâ constantiâ, & Evangelicâ virtute (quâ quâ nihil est in Evangelio; Pastoribus illustris, nihil magis necessarium) sine metu & constantè certè agamus. . . . quod Evangelium docet, quod Christus jubet, quod ratio præcipit, quod gregis salus, quod Ecclesiæ auctoritas dignitatque postulat. Nam si contra à nobis fiat, in formidoloso illo Dei iudicio, cum animarum, quæ in fidem & curam rationem nobis tradita sunt, rationem reddemus, tum aliorum nos accusantium vociferationes, & irati iudicii nos item acerbè oburgantis, eas voces audiemus: *Si speculatores eratis, cur caeci? Si Pastores, cur gregem vobis commissum errare permisistis? Si sal terra, quomammodo evanistis? Si lux eratis, cur sedentibus in tenebris & in umbra mortis non illuxistis?* Cætera quæ addit relego to. 1. Prolegom. 1. c. 3.

An non hinc satis intelligere potest cordatus lector, Caluisticas opiniones a. 5. recensitas, in edificationem non esse, sed potius in destructionem Christianæ pœnitentiæ, qualem Propheta, Christus, Apostoli, SS. Patres magnis saltem peccatoribus necessariam prædicant à Rem verè gravissimam esse, ad Sacramentum Pœnitentiæ vi-